

Tuult tiibadesse!

Head maastikuehitajad, usun, et mitmedki teist, kes meie kooli sellele erialale 2,5 aastat tagasi astusid, ei osanud oodata, et selle kutse liitnimes on suurem kaal just ehitajal. Juba esimese aasta praktikumides selgus, et paljusk sar-naneb omandatav kutse pigem ehitaja omaga. Viimane aga eeldab väga head füüsilist vormi karmides ilmastikutingi-mustes. Milline väljakutse? Ühelt poolt tuleb hakkama saada ehitustöödega, kasutades tööriistu, mis teinekord ehi-tast endast enamgi kaaluvad ja teiselt poolt olla valmis 8 tunni asemel 10 ja 12 tundigi välitingimustes töötama. Preemiaks on muidugi võimalus juhtida masinaid, mida suudavad vaid nn oskustöötajad, nagu teie - maastikuehitajad.

Tasakaaluks raskele füüsilisele tööle, oli selle kutse omandamise juures tutvumine erinevate ilu- ja tarbeteimedega ning neile opti-maalseima keskkonna tagamise oskus ja mitte ainult – ka ilumeelt arendaval meetodil. Seega saab läbi maastikuehitaja silmade teada



ka palju uut selle osa maailma kohta, mida varem ei osanud märgata. Kui va-rem huvitusid pigem enda ja naabri ko-duaiast, kus tekkis väike võist-lusmoment, siis nüüd on arenemas pro-fessionaalsem pilk – milliseid maastiku-ehituslikke elavaid ja eluta materjale ja mil viisil on erineva otstarbega aiaruumi-des kasutatud. Enam ei vaata mitte sillu-tise, kui materjali poole, vaid oskad hin-nata kui sirge on kivide vaheline vuuk ja kas viimase täidet on piisavalt. © Samuti ei osutu enam määravaks taime dekora-tiivsus ühes kindlas ajaperioodis, vaid oskus viimaste morfoloogilisi tunnuseid hinnata läbi kõigi aastaegade ja millis-tes kooslustes. Ja muidugi ladina keel - mis suudaks rohkem rõõ-mustada, kui võime ladinakeelsetele nimedele eestikeelne vaste leida. Mittemaastikuehitajale on see maailm ju võõras...

Soovin teile sama edukaid käike, kui oli seda maastikuehitaja kutse omandamine!

Reti Randoja-Muts, aiakujunduse õpetaja



Aasta õpilane 2015

Erik Rüütel

2015. aasta õpilase nominendid: *Elišabet Ojar, Erik Rüütel, Karl Jürgen Porro, Marian Põldmets, Piia Ann Leis, Ragne Nazimov, Triin Abramson*

2015. aasta töötaja nominendid: *Aleksei Raud, Endla Mitt, Karin Kask, Kartin Uurman, Külli Nõmmistu, Merike Piir, Ülle Viksi, Vaper Johanson*

Õnnitleme!

Aasta töötaja 2015

Ülle Viksi



Mis tehtud ...

- 21. jaan. Praktikajuhendajate ühisseminar
- 21. jaan. Kursustevaheline mälumäng
- 8.-12. veebr. Maastikuehitajate kutse- ja lõpueksamid
- 9. veebr. Aasta õpilase ja töötaja valimised
- 11. veebr. Omaloomingu konkurss
- 10. veebr. Sõbrapäeva disko
- 12. veebr. Haridusmess „Intellektika“
- 18. veebr. Kursustevaheline mälumäng
- 19. veebr. Eesti Vabariigi aastapäeva aktus
- 19. veebr. Maastikuehitajate lõpuaktus

... mis teoksil

- 3. märts Valga infomess „Vali nutikalt“
- 3. märts Eesti Töötukassa mobiilne nõustamine „Ettevõtlikud noored teel“
- 4.-8. märts Praktikate kaitsmine
- 8. märts Võrkpallivõistlused
- 10.-11. märts Narva infomess „Orientiir 2016“
- 14.-20. märts Emakeelenädal
- 10.-11 märts „Noor Meister“ 2016
- 17. märts Kursustevaheline mälumäng

TÄNASES LEHES: Maastikuehitajad lõpetasid! Oja jõe kaldal! Arvutame MyScriptiga! Reti puhub tuult tiibadesse! Õpilasest õpetajaks! Roosa panter seminariruumis! Jalutuskäik Sidney botaanikaaias! ... ja palju muud huvitavat!

Maastikuehituse eriala lõpetajad 2015

Statsionaarne õpe

ME13-12-K kursus

Meriliis Kull
Kadri Kõomägi
Lisa-Maria Lepp
Heleen Luuka
Maris Plastunova
Stella Sildveer



ME12-11-K kursus

Valeriya Badanina
Regina Botšarova
Ksenia Dubinina
Arina Olhovskaja
Erik Rüütel
Sandra Variksaar

Kursusejuhataja: Katrin Kivistik



Mittestatsionaarne õpe

ME13-12-M1 kursus

Meelis Aianurm
Katri Dremljuga-Grüner
Riina Erin
Jane Jekimov-Kull
Triin Kallavus
Kalle Kirotar
Silver Lindeberg
Piret Mikhelsaar
Marje Org
Kersti Puusepp
Maie Päike-Kolsar **KIITUSEGA**
Katrin Raud
Janno Rukki
Marina Sonntak
Monika Zirkel
Taiga Taal
Ilona Tagapere
Talvi Tamm
Hannes Tõnissoo
Tiina Tõnissoo
Hagne Vaino

Sessioonõppe juhataja: Karin Kask

ME13-12-M2 kursus

Anne Aaver
Mairi Allikmaa
Katri Da Silva
Maiu Erik
Taavi Isup **KIITUSEGA**
Inga Kaurit
Neeme Laurits **KIITUSEGA**
Merle Lind
Juulia Mahlapuu
Mari-Liis Must
Tiivi Nõmmik **KIITUSEGA**
Liia Peedor
Keiu Põderson
Anni Rääts
Annika Saarmann **KIITUSEGA**
Jane Sisask
Angelika Suiste



ME13-12-M3 kursus

Kaire Ilus
Sigrid Kaju
Kristiina Kommel
Larissa Pajo
Maie Palmiste
Anu Pari
Moonika Pung
Ingrid Puurvee
Anu Riisenberg
Kaade Rosin
Ene Saar
Anneli Schmiedeberg
Reet Villig



Õnnitleme!

Elutöö preemia - Valve Tambets

Räpina vald tunnustas tublisid tegijaid



Katrin Uurman

29. jaanuaril 2016 toimunud „Märka ja tunnusta 2015“ tänuõhtul valiti **Aasta tegu 2015** laureaadiks **Räpina Aianduskooli taimeprojekt „1000 sõpra“**. Auhinna võttis vastu projekti eestvedaja õpetaja **Katrin Uurman**.

Kultuuri edendaja 2015 tunnustuse sai sessioonõppe juhataja (ja Räpina Kammerkoori koorivanem) **Karin Kask**.

Fotod: A. Karpson

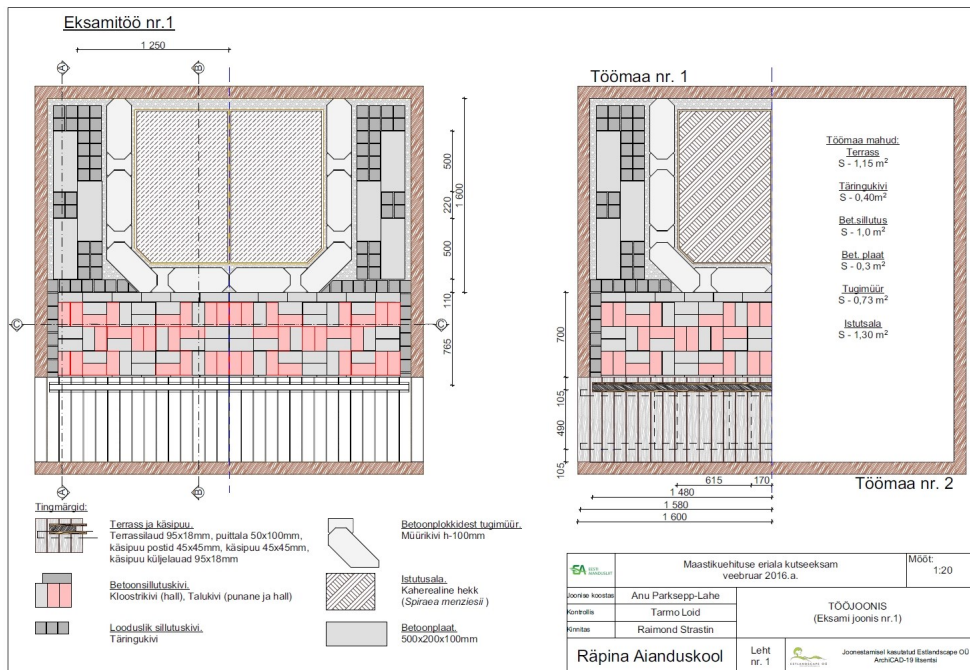


Karin Kask

Maastikuehitajate eksamid

8. veebruarist kuni 19. veebruarini toimusid maastikuehitajate eksamid, kus pandi proovile kõik seni õpitu. Eksamid on paljudele õpilastele teadaolevalt vägagi pinget tekitavad, kus hakatakse liialt närveerima või kes teab, kolitakse veel teise riiki ja vahetatakse nimi ning välimus. Meie koolis nii hullusti ei läinud ning eksamitega tuldi kenasti toime. Kuidas läks meie kooli õpilastel? Milline on efektiivne viis eksamiks valmistumiseks?

Eksamitöö tegemiseks anti üheksa ja pool tundi, mille sisse mahtusid ära kaks viieteistminutist ja üks tunniajane paus. Töö koosnes terrassist, betoonsillutuskivist (kloostrikivi, talukivi), looduslikust sillutuskivist (täringukivi) paigaldamisest, betoonplokide tugimüürist, istutusalast ning betoonpladist.



Intervjuu Erik Rüütliga

Millest koosnes eksamitöö?

Kuna ma taotlesin neljandat taset, siis minu eksam oli kahes osas: teooria (vestlus) ja praktika. Praktilist osa ma ei pidanud tegema tänu headele tulemustele kutsevõistlustel, aga ma siiski soovisin seda teha. Praktilises töös pidime ehitama müüri ning terrassi, paigaldama sillutist ja istutama hekki.

Kuidas ise rahule jäid oma tööga?

Alati saaks paremini, aga üldjoonetes olen rahul.

Kas pabistasid ka enne eksameid või olid vana rahu ise?

Enne praktilist eksamit ei pabistanud ma üldse. Küll aga oli halb ärevus sees enne vestlust.

Mida kõige rohkem kartsid enne eksameid ja kas neil kartustel oli alust ka?

Saanud projekti kätte, ütlesin eksamipartnerile, et enamik seda tööd valmis ei jõua – hea, kui ma isegi selle valmis saan. Nii ka juhatus, viimistlus jäi tegemata ja lõpus pidin kvaliteeti langetama, et jõuaks istutuse ka ära teha. Kahjuks oli projektijärgse töö teostamiseks etteantud ajaloomit liiga väike.

Kas oli stressiolukorda ka? Kui jah, siis kuidas toime tulid?

Stressiolukorda ei olnud, see-eest oli tervel eksamiperioodil probleeme tervisega. Suutsin eksamile eelneval ööl jääda palavikku ja päeval kulus mitu pakki taskurätte. Lisaks 15 minutit enne lõppu pidin võitlema ka seljavaluga.

Mis oleks võinud paremini minna?

Paremini oleks võinud minna teooria vestlus. Kukkusin selles läbi, kuna lihtsalt ei ole olnud kokkupuudet igasuguste seaduste ja lubadega. Lisaks läksin alt veel miniekskavaatori hooldamise temaga. Kui rääkida tasemetest, siis huvitav fakt on see, et eelmise kooli klassivennad-õed said kõik neljanda taseme aga Räpina koolist küündis sinnani ainult üks mees. Siia kooli tulid oma klassi parima õppurina, aga lõpupäevaks olen neist kehvemate

paberitega. Isiklikult jään selle arvamuse juurde, et ükski paber ei näita inimese tegelikke teadmisi ja kogemusi.

Kas miski oleks parandanud näiteks töö kvaliteeti, miski, mis võib olla kohealt pähe ei tulnud?

Nagu juba eelnevalt välja tõin, jäi puudu ajast. Tean vaid seda, et eksamil sain 90%-lise tulemuse. Mis need kohad on, kus ma punkte ei saanud, teavad vaid kohtunikud. Ma võin ainult oletada. Paneksin endiselt kõigile õpetajatele, eksamineerijatele ja kohtunikele südamele, et võtke see 5-10 minutit ja tehke kohustuslikus korras ja individuaalselt kõigile selgeks nende weakohad, selleks et õpilane neid vigu ei kordaks. Vaid Soomes sealse Noorel Meistril külalisvõistlejana osalemas käies oli kogemus, kus võeti hindamise leht välja ja toodi punkt punkti haaval välja need kohad, kus esines puudusi.

Kas on mingi soovitus järgmistele eksami sooritajatele?

Kuna märkasin sel aastal palju pabistamist, siis soovitan, et ärge pabistage- nii te ei suuda keskenduda oma tööle!



Erik kivide järgi minemas

Intervjuu Regina Botsarovaga

Kuidas ise rahule jäid oma tööga?

Tööga jäin enamvähem rahule, mõned detailid oleksid võinud paremad olla, kuid üldjoontes olen rahul.

Kas pabistasid ka enne eksameid või olid vana rahu ise?

Eksaminärv hakkas tekkima juba nädal enne, kuid suutsin jääda rahulikuks ja usun, et sain oma tööga hakkama.

Mida kõige rohkem kartsid enne eksameid ja kas neil kartustel oli alust ka?

Kõige rohkem muretsesin, et tekib ajapuudus ja tekib paanika, aga töö sujus kenasti.

Kas oli stressiolukorda ka? Kui jah, siis kuidas toime tulid?

Stressiolukorda ei tekkinud, muidugi oli väike kartus, et ei soorita eksamit ära, aga jäin endale kindlaks ja ei lasknud ennast millestki häirida.

Mis oleks võinud paremini minna?

Paremini oleks võinud minna kivide paigaldus, kuid eks harjutades saabki paremaks.

Kas on mingi soovitus järgmistele eksami sooritajatele?

Kindlasti õppida selgeks plaani lugemine ja harjutada. Harjutada varem kõiki detaile, mis võivad eksamil tulla ja teha oma paarilise-ga koostööd.

Eksamitöödega tulid kõik sooritajad ilusti toime, keegi läbi ei kukkunud ja lõpptulemusi kuulates oli nii mõnigi neiu rõõmust kiljunud. Kokkuvõtvalt öeldes on soovitatav enne eksameid kõvasti harjutada, oluline on jääda rahulikuks ja kindlasti tuleks õppimisega varakult pihta hakata, aga ka puhata, muidu ei ole õppimisest suurt kasu. Õpetaja Aivar Parksepp kiidab ME 15-41-K grupi õpilasi, kes kõik need kaks eksaminädalat pärast koolitunde eksamitöid üles võtsid. Edu ka järgmistele eksamisooritajatele minu poolt!

Argo Ainjärv, ME13-11-K

Fotod: P. Karjane, K. Nõmmistu



Regina tikksaega tappi lõikamas



Arina terrassilaudu lõikamas



Heleen ja Maris kõrgust paika panemas



Lisa istutamas

Aianduskooli vilistlased täna — Rene Lukk

Miks otsustasid Räpina Aianduskooli õppima asuda?

Ilmselt oli peamine põhjus see, et aianduskool oli kodule lähedal. Minu põhiline soov sel ajal oli omandada keskharidus, kutsealased teadmised lisaks oli ainult boonus. Gümnaasiumisse minekuks polnud piisavalt tahtmist ja ega ma sellel erilist eesmärki ei näinud, kuna ülikooli minek oli tol ajal täiesti välistatud. Valisin enda jaoks kõige sobivama variandi – kutsekool ehk siis kaks ühes.

Mis aastatel Sa meie koolis käisid ja mis erialal õppisid?

Pidin päris pikalt mõtlema..., aga lõpetasin 2012 ehk siis kooli tulin vist 2009... Algselt kui ma õppima asusin, oli eriala nimeks *palkmajade ehitus*, kuid seda muudeti vahepeal päris mitu korda ning lõputunnistusel oli eriala nimetuseks *haljastus, väikevormide ehitus*. Palkmajaga puutusime reaalselt kokku vaid 2 nädalat.

Mis on aianduskoolist kõige enam meelde jäänud?

Ühte sündmust või asja oleks võimatu välja tuua, aga praktikatunnid olid alati huvitavad! Kui mõni tund ka ei olnud, siis küll me midagi jälle korraldasime, et see kasvõi ainult meile kui õpilastele huvitavaks muuta.

Mis on see üks ja oluline, mida soovid seoses aianduskooli õppimisega esile tõsta?

Palju praktilist kogemust ehk siis põhiohk oli suunatud reaalselt mingite tööskuste arendamisele, mitte ainult klassis monoloogi kuulamisele.

Kas oskad mõnda unustamatut pedagoogi ka hea sõnaga meenutada?

Nimeliselt ei hakka kedagi välja tooma, üks nad tunnevad ennast ise ära. Väga suureks abiks oli kindlasti klassijuhataja, kes tegi nii palju kui suutis, et hinded oleks korras ja õpilased kooli nimekirjas edasi eksisteeriks ning ta pidi pidevalt tegelema meie poolt põhjustatud jamadega.

Teiseks tooks veel välja ka praktiliste tööde juhendajad, kellelt saime põhilised teadmised antud eriala kohta. Nemad olid vist ka ainsad, kes meie „probleemse“ grupiga enam-vähem rahule jäid ja meile mõistuse pähe panid.

Kas Sa suhtled veel praegu oma endiste kursusekaaslastega?

Vähestega, kuna enamik on pärit kuskilt kaugemalt.

Miks valisid peale aianduskooli lõpetamist automaalselt eriala ja kus koolis omandasid teadmised?

Huvi tehnika ja erinevate mootori jõul liikuvate masinate vastu oli mul olemas juba ammu enne aianduskooli õppima asumist. Lihtsalt peale RAK'i lõpetamist oli tunne, et tahaks ikka mingit sellist eriala ka õppida, mille vastu ma ise huvi tunnen ja millega tulevikus tegeleda tahaksin. Teadmised omandasin Tartu Kutsehariduskeskuses, õppima asusin sinna samal aastal kui Räpina kooli lõpetasin.

Millised olid Sinu tulevikuplaanid olles 16-aastane?

Ilmselt puudusid, üks mingid ettekujutused ikka olid, aga tagantjärele mõeldes on kõik läinud hoopis teistmoodi.

Kuidas sai Sinust õpetaja?

Samal aastal kui lõpetasin Tartu KHK, siis juba samal sügisel olin koolis tööl. Umbes nädal aega enne õppeaasta algust pakkus seda tööd mulle minu eriala õpetaja Tartu KHK-st. Ilma pikalt mõtlemata sai jaatav vastus antud, kuna pakkumine tundus huvitav. Ainus mure oli see, et lubasin end septembri alguseks ka ühte töökotta maalriks tööle.

Esimesed paar kuud sai käidud koolis ja töökojas korraga tööl, aga



Rene (paremalt teine) kursusekaaslastega praktikal

ei tulnud sellest ikka midagi välja. Otsustasin kooli kasuks, kuigi koolis pakutud palk oli tunduvalt väiksem... aga eks sel tööol on ka omad hüved, mis selle palgaerinevuse tasa teevad.

Kui kaua Sa oled õpetajana töötanud?

Teine õppeaasta jookseb.

Mis on õpetaja ameti juures kõige raskem?

Ei oskagi sellist ühte rasket asja välja tuua. Aga üks on kindlasti— suhtlemine probleemsete õpilastega.

Mis on olnud kõige üllatavam?

Kuna ma täpselt samades ruumides 2 aastat enne tööleasumist õppisin, siis otseselt üllatavat polnud mulle midagi. Harjumatu on ainult see, et õpilased kuulevad üsnagi hästi.

Olen kuulnud, et Sinu klass aianduskoolis... kui nüüd viisakalt väljendada, oli väga elav. Kuidas Sa ise nüüd õpetajana sellistesse õpilastesse suhtud?

Suhtun nii nagu ka teistesse, üritan võimalikult rahulikult jääda, kuna ma tean, et olin ise alles samasugune ning kohe söimama hakkamine ning karistuste välja mõtlemine ei vii kuhugi.

Mida ütlesid/soovitaksid õpilastele, kes praegu tunnevad, et nad on valinud vale eriala?

Ikka juhtub, alati on võimalus edasi õppima minna või hakata omal käel millegi muuga tegelema ning ennast arendama.

Mida Sina ütled oma õpilasele, kui Sulle tundub, et ta on valinud vale eriala?

Me üritame seda võimalikult otse ja varakult teha, et vältida seda, et õpilasel kaob esimese aasta lõpuks igasugune motivatsioon ning seejärel ta kuidagi lihtsalt veab ennast suure hädaga lõpuni välja. Sellega on ta koormaks nii teistele õpilastele kui ka juhendajatele. On tulnud selliseid õpilasi ette, kes käivad aasta meil ja järgmine aasta õpivad juba kondiitriks/juuksuriks vms.

Kus Sa arvad ennast olevat 20 aasta pärast? (Selle all mõtlen, et kas Sa näed ennast ikka õpetajana? Kas Sa plaanid minna tööle välismaale?)

Ma väga kahtlen, et ma 20 aasta pärast õpetaja olen. See, et ma praegu sel alal töötan, tuleb mulle endalegi siamaani natuke üllatusena. Ma polnud kunagi varem mõelnud õpetaja elukutse peale. Hetkel olen aga rahul ja senikaua kuni kutsehariduskeskuses koht olemas, ei plaani kindlasti niipea loobuda. Kuskil mujal koolis ennast ette ei kujutaks. Välismaale tööle ei tõmba kohe üldse, kui siis ainult reisile.

Liisi Kont, kutseõpetaja

Foto: Õ. Rämmann

Meie aiad

Sõiduõpetaja Toomase koduaed

Sillapääl, kolmas maja Räpina linnapiirist kuulub aianduskooli bussijuhi ja autosõidu õpetaja Toomas Oja perele. Enne neid elas seal Räpina Aianduskooli kunagine direktor Bernhard Kärbis. 15 aastat tagasi leiti see maja, milles kohe tekkis kodune tunne. Toomas kiidab takka, et asukoht on Räpinale piisavalt lähedal, seega lastele ei olnud vaja hakata taksojuhti mängima. © Samuti hindavad nii Toomas kui abikaasa Tiiu jõe lähedust. Võhandu jõgi voolab otse kahepere elamuna ehitatud maja eest läbi. Palava ilmaga on just majaesine aed pere lemmikkoht, kus aega veeta ja ujumas käia. Seda viimast teeb Toomas aga aasta läbi, sest talviti on väga mõnus otse saunast jõkke hüpata. Tiiu käib jõest aga kassile kala püüdmast. Loo tegemise hetkel istub üksik kalamees teisel poolt jõekallast ja ootab saaki. Loomad pidid kohe väga valvsaks muutuma, kui keegi jõe ääres asjab – kõik loodavad maiuspala saada.



Kolmas maja Räpina linnapiirist



Pererahvas

Järgmisena liigume maja taha, seal asub pere põhiline aed, kus leidub nii ilu- kui tarbetaimi. Aeda viib metsviinapuudega kaetud sissekäik ning nutikalt ehitatud värav, mis on eelmise omaniku Bernhard Kärbise kädetöö.

„Oleks teadnud, et terrass, nii hea saab, oleks selle varem ehitatud,“ teatab Toomas, kui pärimis, mis aias hästi õnnestunud on. Valmis sai see kaks aastat tagasi Toomase juubeliks, täpsustab Tiiu. Kõige värskem hoone aias on sinakashallikas tööriistakuur, milles tööriistadele kohta ei leitudki, sest sellest kujunes hoopis suvekodu pojale. „See on Toomase projekt,“ patsutab Tiiu tunnustavalt mehe õlale – nimelt on katus ja ka vihmaveerenn ehitatud puidust!



Puhkekoht Võhandu jõe kaldal



Siseõu terrassiga

Praegune aiakujundus ei ole põhjalikult planeeritud, vaid lihtsalt järgemööda rajatud. Nii Tiiu kui Toomas ütlevad, et aed on meie jaoks, mitte meie aia jaoks. Seetõttu on peenraid just nii palju, et rohimisega järje peal jõutaks olla ja kui aega üle jääb, on see tõestuseks, et peenraid võib juurde rajada. ☺ Tiiu on meie aianduskooli vilistlane ning ütleb, et siin kogutud teadmistest on mitmel korral abi olnud. Aias töötamine on tema jaoks pigem mõnus vaheldus. Kui tuju ikka ei ole, et täna näppe mulda panna, siis vägisi ennast sundima ta ei hakka ja jääb ootama õigemal hetkel. Perenaine teebki aias põhilised tööd. Toomase ülesandeks on niitmine, aga ka kündmine ja kultiveerimine. „Ma ei tunne mõnu aias töötamisest,“ lisab ta, öeldes, et nooremene oli tema jaoks kõige katastroofilisem labidaga maa kaevamine ja mullast umbrohujuurte välja korjamine.

Teadlikult välditakse aias taimi, mis vajavad talveks katmist või on kahjuritele ja haigustele väga vastuvõtlikud. Kui aga lehetäid peaksid siiski mõnda taimet kimbutama, haarab Tiiu roheline seebi lahuse järele, keemilisi preparaate pole ta kordagi kasutanud.

„Minu jaoks on oluline, et saan võtta oma õuna,“ ütleb Toomas aia eeliseid välja tuues. Samuti ei puudu köögiviljad ja maitsetaimed, need on heki ja istutuslaga iluaiaist eraldatud. Tiiu on tubli hoidis-taja, sellel aastal pidi kelder hoidiseid juba korralikult täis olema.



Tööriistakuur, millest sai poja-suvekodu



Viinapuu

Laste jaoks on harjumuseks kujunenud ka oma viinamarjade söömine, ilma nendeta ei kujutaks sügist vanematekodus ettegi. Kõik see saak, mis värskest tarbimisest üle jääb, läheb mahlaks. Oma lemmiksordiks tunnistavad nad 'Guna'. Esimesed viinapuustikud saadi Jaan Kivistiku käest, kes nakatas pere viinamarja kasvatamise pisikuga.



Tarbeaed

Mille järele aga hing veel ihkab? Tiiu ei oska midagi välja tuua, lisab, et küll kevadel, kui loodus jälle tõrkab, tulevad ka uued ideed! Toomas aga teatab kohe kiirelt „See on teada! Meil on teist kasvahoonet vaja!“ Samuti on lapselapse jaoks välja valitud kahekorruselise mänguväljaku, mis tulevikus paika loodetakse sättida. Praegu on lapselapse lemmikkohaks hoovis paiknev liivakast.

Perekond Ojade maja ümbritseb aed, kus silm puhkab lõpsakatel taimedel ning enda kasvatatud köögivilja täidab kõhtu aastaringelt. Aed, kus on loodud mõnusad tingimused lõõgastumiseks – ilus kodu keset loodust.

Külustus toimus: 17.09.2015

Liisi Kont, kutseõpetaja

Fotod: K. Nõmmistu, T. Oja

Sydney Kuninglik Botaanikaaed

Nüüd siis allpool veidi Austraalia suurimast linnast ja vanimast botaanikaaiast.

See pole kaugeltki juhus, et Sydneyst kujunes välja Austraalia suurim ja vanim linn ning Uus-Lõuna-Wales'i osariigi pealinn. Inglise meresõitjad eesotsas kapten James Cook'iga maabusid 1770. aastal Austraaliasse jõudes esmakordselt just siin, ristides maabumiskoha silmapaistva taime- ja loomarikkuse tõttu „Botany Bay'ks“. 18 aastat hiljem asutati sama lahe kaldale esimene inglaste koloonia ning laht ja hiljem ka koloonia said toonase Inglismaa siseministri lord Sydney järgi oma nime. Tänapäev on Sydney elanike arv üle 4,5 milj ja linna elukorraldust peetakse üheks inimsõbralikumaks maailmas. Tuntud on Sydney linnapanoraam tänu omapärase arhitektuuriga ooperiteatrile ja võimsale sadamasillale. Ookeani kruusilaevad randuvad otse ooperiteatri kõrvale. Sydneys korraldatakse ka maailma võimsamaid uue-aasta ilutulestikke.

Sydney kuninglik botaanikaaed (Royal Botanic Gardens Sydney) tähistab sel aastal oma 200 aastapäeva. Selle suursündmuse tarvis oli juba eelmisel aastal külastajatele reklaamid välja pandud/rajatud, et tähtis verstaapost ikka silme ees seisaks. Aed laiub otse



Pargist ei puudunud ka mitmed veesilmad

linnasüdames ooperiteatri kõrval lahe servas, umbes 30 ha suurusel maa-alal. Siin on eksponeeritud üle 10000 erineva taimetaksone, neist omakorda paljud puud on 200 aastat vanad ja vanemad. Umbes 20 % kollektsioonist on Austraalia kohaliku floora esindajad, ülejäänud teistest maailmajagudest. Aias ei puudu taimesüsteemaatika osakond regulaarselt rajatud peenardega ega ka mitmed veesilmad.



Aia maalilised vaated

Aia märksõnaks on avarus, sest taotluslikult on eraldatud võimalikult palju ruumi avaratele väljakutele üksikute põlispuudega. Miski ei sega nautimast maalilisi vaateid lahele ja käe-jala juures asuvalle linnapanoraamile. Igal juhul oli see kõik kokku väga nauditav ja võimas. Muruväljakute ilmetamiseks on kasutatud palju skulptuure, väikevorme ja rajatud puhkekohti. Parki läbistavad heas korras ja läbimõeldult planeeritud teed ning trepid, luues pargis liikumiseks ideaalsed võimalused nii jooksuparrastajatele, kepikõndijatele, lapsevankri lükkajatele, armunud paaridele, kontorirottidele, lõbusatele sõpruskondatele jpt. kooslustele.



Botaanikaia taimesüsteemaatika osakond

Taimedest rääkides hakkasid silma tohutu vanad ja võimsad erinevat liiki viigipuud, vanad tuttavad araukaariad ja iidvanade okaspuude esindajad – kauripuud (*Agathis*). Kauripuud on laiuva võraga, välimuselt rohkem lehtpuid meenutavad igihaljad okaspuud. Perekonnas on 20 liiki, kasvades Sumatralt kuni Austraaliani (3 liiki), Uus-Meremaal ja Fijil. Näiteks Uus-Meremaal katsid kaurimetsad omal ajal peaaegu täielikult, nüüd on röövraiete tagajärjel säilinud kunagisest hiilgusest vaid riismed. Kauripuudest saadakse merevaigutaolist kopaalvaiku ja nende puit on meekollase värvusega ning väga kaunis ja vastupidav, millest valmistati peamiselt mööblit. Nad



Brachychiton rupestris

kasvavad aeglaselt kuid võivad elada kuni 2000 - aastateks. Tänapäeval on allesjäänud kaurimetsad looduskaitse all ja neid on hakatud taastama, kuid istutatud taimed edenevad aeglaselt. Austraalia 3 liiki kauripuid kasvavad kõik vaid Queenslandi osariigi soojas kliimas. Arvukaim on tüse kauripuu (*A. robusta*), mille tüveümbermõõt võib küündida üle 10 m. Tal on ka huvitav lapiline tüvekoor ja lehtpuude lehti meenutavad nahkjad ning teravatipulised okkad.

Omapäraseks olid ka jämedatüvelised igihaljad kuni pooligihaljad pudelpuud (*Brachychiton*). Liike on perekonnas umbes 30 ja enamus neist pärit Austraaliast. Pudelpuid kasutatakse tänu omapärasele väljanägemisele palju haljastuses, samuti alleepuudena, põliselanikud kasutasid noori võrseid ja lehti ka toiduks. Mõnel liigil on värvirikkad õied, kuid õitsemine kahjuks alles tasapisi algas ja täies õies puud veel polnud.



Tüse kauripuu



Üle saja aasta vanune draakonipuu



Suurelehine viigipuu



Mimmoosilehine jakaranda



Botaanikaaias ja linnade tänavail õitsesid parasjagu või õigemini olid õitsemist lõpetamas juba vanad tuttavad - suurte lillade õisikutega mimmoosilehised

jakarandad Lõuna-Ameerikast. Tänu huvitavale õievärvusele ja laiale võimsale võrale on nad alati õitsedes kaugelt juba silmatorkavad. Austraallased istutavad puid meeleldi ja seostavad neid jõulutega, öeldes: „Kui jakarandad õitsevad, on jõulud päris lähedal“.

Nagu teisteski botaanikaedades, oli Sydney's samuti ohtralt peenardes kasutatud erinevaid lihaktaimi ja neid nutikalt eksponeeritud. Eranditult kõik taimed olid kasvult prisked ja hea väljanägemisega. Teisalt hakkas kolleksioonides silma tohtu palmiliikide rohkus. Neid oli istutatud küll ühekaupa ja grupiti, kuni suurte saladeni välja. Kuna juhtus üsna tuuline ilm olema, võis vaadelda, kui hästi palmid tuules painduvad. Suur lehekodarik võra tipus tekitas veidi kartust, et tuul taimedest võitu saab, kuid palmitüved on uskumatult visad ja enestele suurt viga sündida ei lasknud.

Kokkuvõtteks – kui külastate Sydney kesklinna, siis linnas jalutades satute kindlasti ka kuninglikku botaanikaeda. Aed on Sydney linna orgaaniline osa ja sydneylaste üks lemmikpaikadest. Jalutage ja nautige seda, mida paarisaja aastaga ühe maailma suurlinna südamesse on osatud rajada.

Urmas Roht, aianduse juhtõpetaja



Erinevate palmiliikide kolleksioon



Kõikvõimalikud kaktuselised

Haridustehnoloogi minutid

Arvuta ja kalkuleeri kiirelt, MyScript Calculatori abil

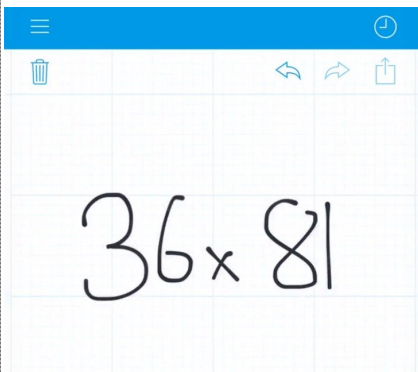


MyScript Calculator on nutirakendus, mille abil on võimalik kiirelt teha mitmesuguseid arvutusi. Selle rakenduse eripäraks on see, et arvutuste tegemiseks ei pea kasutama klaviatuuri. Numbrid ja tehted saab sisestada nutiseadme ekraanile sõrmega kirjutades. Kasutada võib ka nutiseadme pliitsit. MyScript Calculator tuvastab ekraanile kirjutatu ning arvutab vastuse. Äpp töötab nutitelefonis ja tahvelarvutis (Android, IOS) ning on tasuta oma seadmesse installeeritav.

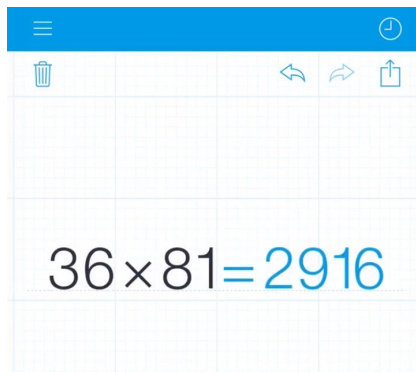
Rakenduse avamisel kuvatakse ekraanile ruuduline leht (Joonis 1), kuhu saabki sõrmega või nutipliitsiga vajalikke arvutustehteid kirjutada (Joonis 3). Vastus kuvatakse kohe, pärast kirjutatu tuvastamist (Joonis 4). Kõiki arvutusi ja tehteid saab täiendada ja parandada. Uue tehte sisestamiseks võib eelmise prügikasti panna. Tehtu kaob ekraanilt ka siis, kui see sõrmega üle ekraani maha tõmmata.

Kõik arvutuskäigud salvestatakse. Soovi korral saab ajalugu tühjendada. Samuti saab ajaloo võtta varasema tehte ja sellega edasi töötada või seadmesse salvestada ja jagada. Arvutusi saab jagada läbi sotsiaalmeedia (Facebook, Messenger jt), teisaldada märkmekes (Notes jt), saate ekirjaga (Mail) salvestada pildifailina või printida. Sätete alt saab määrata, kas arvutused tehakse automaatselt või mitte. Automaatse arvutamise väljalülitamisel tekib ekraanile nupp "Calculate" (arvuta). Sellisel juhul kuvatakse vastus vaid nimetatud nuppu kasutades. Samuti saab määrata komakohtade arvu ning seda, kas rakendust kasutab parema- või vasakukäeline.

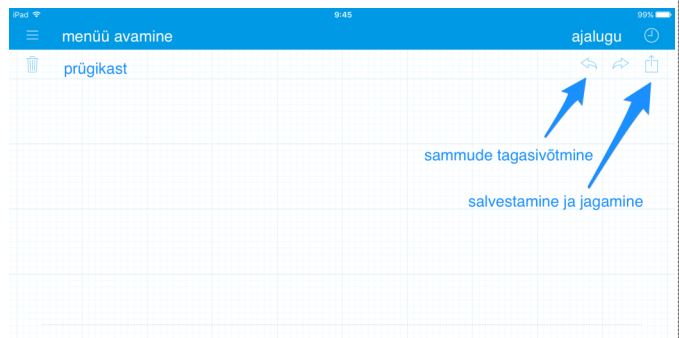
Katrin Uurman, haridustehnoloog



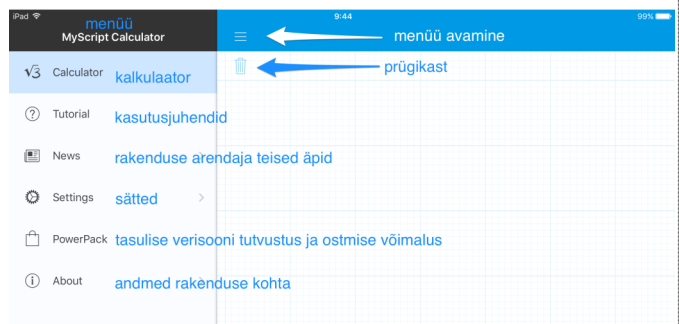
Joonis 3. Käsitsi ekraanile kirjutatud tehe



Joonis 4. Tuvastatud tehe koos vastusega.



Joonis 1. Rakenduse MyScript Calculator avaleht.



Joonis 2. Menüü.

+	-	×	÷	/
%	$\sqrt[3]{}$	7^3	$ 5 $	$3!$
cos	sin	tan	cot	acos
asin	atan	cosh	sinh	tanh
ln	log	e	π	ϕ

Operators and Constants

Joonis 5. Võimalikud operatsioonid ja konstandid.

Lingid allalaadimiseks

Androidile: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.visionobjects.calculator>

IOSile: <https://itunes.apple.com/us/app/myscript-calculator-handwriting/id578979413?mt=8>

Muinasjutt „Võlupisarad“

Ühel päeval sündis ühes tavalises riigis tavalises peres tütar, kelle nimeks pandi Rose. Ta oli tavaline laps nagu iga teinegi, aga eriliseks tegid teda ta pisarad.

Kui ta oli õnnetu ning nuttis, siis kasvas maa peale kukkunud pisarast kibuvits, kui Rose nuttis aga õnnest, siis kasvas pisarast roos, kel olid ilusad suured punased õied.

Peagi säras Rose koduaed kaunistest punastest roosiõitest, sest Rose kasvas õnnelikus kodus. Mõnd üksikut kibuvitsa võis märgata vaid aia kaugeimas nurgas, sest Rose oli väga harva õnnetu.

Ja kui nad ära pole surnud, elavad nad tänapäevalgi, oska ainult õnnelikud inimesed enda ümber ära tunda.

Jaano Oras, AE15-41-K



Omaloomingu konkurss

Neljapäeval, 11. veebruaril, toimus Räpina Aianduskoolis iga-aastane omaloomingu konkurss. Võistelda sai järgnevates kategooriates: „Roosa panter“, „Rohelisem elu“, „Kakuke“, „Suuga teen ma suure linna“ ja „Kuldsed käed“. Osalejaid oli hindamas žürii koosseisus: Külli Nõmmistu, Karin Kask ja Eliisabet Ojar.

Kokku osales erinevates kategooriates 11 võistlejat. Konkursi avalöögi tegid Piia-Ann Leis ja Jan Rimmelg, esitades suurepärase tantsunumbri. Järgmisena esitles meile Valdur Truija taaskasutatud materjalidest valmistatud disc-golfi korvi (foto 4). Kategoorias "Kuldsed käed" tutvustas Ksenia Jevdokimova imeilusaid isetehtud lillekesi (foto 1) ning Triin Abramson oma mantlit, millele oli kinnitatud üle saja kogutud helkuri. Õpetaja Sirje Tooding oli aga koostanud vahva nuputamise mängu. Anastasija Parfenjuk ja Valentina Terekhina valmistasid suurepärase koogi (foto 2), mis viis kõigil keele alla! Samuti esitlesid nad kategoorias "Rohelisem elu" metsavaimude teemalist klaaspudeli taaskasutust (foto 3). "Suuga teen ma suure linna" valdkonnas esitas Anastasia Kuropatkina luuletuse „Peegel“ ja lühijutu „Unes või ilmsi“. Häly Raidla luges ette muinasjutu „Albert prügimäel“ ning Merike Aometsa näidendi kandsid ette õpilased publiku hulgast.

Kõik osalejad olid väga tublid. Huvitav oli näha, millega inimestele tegeleda meeldib ning mis on nende huvid.

Konkursi lõpptulemused on aga järgmised:

„Roosa panter“
„Rohelisem elu“

I koht - Jan Rimmelg ja Piia-Ann Leis
I koht - Valdur Truija
II koht - Anastasija Parfenjuk ja Valentina Terekhina
I koht - Anastasija Parfenjuk ja Valentina Terekhina
I koht - Ksenia Jevdokimova
II koht - Sirje Tooding
III koht - Triin Abramson
I koht - Anastasia Kuropatkina
II koht - Merike Aomets
III koht - Häly Raidla

Loreida Purga, AE15-42-K

Fotod: K. Nõmmistu, T. Abramson



Anastasia Kuropatkina



Sõbrapäev

Meie koolipere tähistas sõbrapäeva 10. veebruaril väga sisukalt. Päev algas lillede ostmise ja müümisega kooli fuajees ning kaartide meisterdamisega raamatukogus. Rõõmsaid nägusid, kaart või lilled käes, oli näha nii klassiruumides kui ka koridorides. Terve päeva hoidis tuju helgena vahetundidel kõlarites kostuv muusika. Päeva teisel poolel toimus suur komijaht, millest võeti joostes ja kilgates osa, otsides lillepottide taha ja klasiisuste kohale peidetud maiustusi.

Nalja ja naeru jätkus õpilastel ka õhtuks, kui toimus võimas disko, mida korraldasid ning millel DJ-deks olid meie kooli aktiivsed noormehed ja neiu. Sõbrapäevale kohaselt möödus terve päev heatahtlikkuse ja sõbralikkuse lainel, millest jäi kõigile hulganisti häid mälestusi!

Eliisabet Ojar, AE13-11-K



Hümn sõprusele

Sõpru ei saa vahetada -
nad ei ole rõivad...
Sõpru ei saa koguda -
nad ei ole taara...
Sõpru ei saa osta -
nad ei ole letil...
Sõpru ei saa aheldada -
nad ei ole orjad...
Sõpru ei saa ärandada -
nad ei ole autod...
Sõpru ei saa pärandada -
nad ei ole aare...
Sõpru ei saa ühendada -
nad ei ole pere...
Sõpru ei saa parandada -
nad ei ole sokid...
Sõpru ei saa magatada -
nad ei ole iha...
Sõpru ei saa arvustada -
nad ei ole veata...
Sõpru ei saa karvustada -
nad ei ole peata...
SÕPRU EI SAA UNUSTADA -
SEE EI LÕPPE HEAGA...

Ivo Ivri (Toivo Niiberg), 2013

Aeg & Vaim
TEMPUS & SPIRITUS

Suured tänud kõigile, kes lehenumbri ilmumisele kaasa aitasid.

Ajaleht ootab kaastöid

kulli.nommistu@aianduskool.ee

Väljaandja Räpina Aianduskool, Pargi tn 32, Räpina 64505

Toimetaja Külli Nõmmistu Küljendaja Valdur Truija

Veebruarikuu nali

-Tead, ainuüksi mõte temast paneb mul südame kiiremini lööma, käed hakkavad värisema ja jalust võtab nõrgaks ning ma kaotan üldse kõnevõime...

-Vaata aga vaata. Ja kuidas selle tegelase nimi ka on?

-Eksam...